

ABONAMENTUL
 Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 .
 Pe 1 lună 2 .
 Anul de Duminecă pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate nr. de
 zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERȚIUNILE se primesc la adm-
 nistrație.

Manuscrise nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Situația generală.

II.

Dacă politicește situația elementului românesc se poate considera ca îmbunătățită, pe toată linia, cu atât mai mult cuvânt avem să fim împăcați cu munca noastră, când privim starea poporului din punctul de vedere al *culturei naționale*.

Adevărat că împrejurările sunt inegale, că nu trăim cu toții în aceleași condiții. Căci, dacă în țara românească libertatea dezvoltării culturale este asigurată, a noastră a pierdut în schimb considerabil. Legea învățământului, cu dispozițiile ei atât de triste, ar fi un dezastru, dacă nu ar fi atâtea simptome de bine, cari să ne facă a privi mai neînfricați la ziua de mâine și cu oarecare satisfacție la ziua de azi.

Dar să privim lucrurile pe rând.

România a trecut în anii din urmă prin o prefacere culturală însemnată, încât a primit o înfățișare cu totul nouă. În parte mare această evoluție se datorește desigur școlii oficiale, căci nu găsim o a doua țară care în timpul mai nou să fi cheltuit atâtea energie și sume atât de însemnate pentru libertatea și temeinicia învățământului ca România.

Numărul analfabeților s'a mai redus, școlile s'au sistematizat, corpul profesoral s'a întărit, încât progresul pare asigurat pentru totdeauna. În ajutorul acestei acțiuni oficiale a venit literatura și știința, reprezentată prin o generație din cele mai viguroase. Condeie distinse și capete luminoase au dat cugetării avânt și simțirii căldură și au introdus un spirit mai româ-

nesc în toate manifestările publice. S'a remarcat chiar o reacțiune violentă în potri-va străinismului, ceea ce este un câștig mare, căci înseamnă izgonirea indiferenței naționale din rîndurile atât de obosite până acum a păturei conducătoare.

Pentru noi, românii din Ungaria, a fost o mângâiere văzând că la această acțiune de regenerare au luat parte și forțe de-ale noastre. S'a dovedit, acum ca în trecut, că de ori unde am fi cultura națională este una și nedespărțită, o operă comună a tuturor elementelor. Prin o fericită întâmplare, noi avem astăzi scriitori de seamă, maeștri ai cuvântului, cari fac fală neamului întreg, purtând lumină în cele mai îndepărtate și mai expuse părți ale românismului. Acești scriitori ai noștri ne compensează pentru multele greutăți ce le întâmpinăm în școală, căci cel puțin pe calea asta lumina poate pătrunde în toate bordeiele. A avea aici în Ungaria o limbă literară relativ curată, a avea o ziaristică întru nimic mai pe jos de cea din Regat, înseamnă de sigur o reală îmbunătățire față de trecut.

Bucovina n'a fost așa de norocoasă ca noi. Și curios, provincia lui Stefan-cel-mare se dovedește mai puțin rezistentă de cum așteptam. Apropierea de Moldova nu este un avantaj atât de mare pentru bucovineni, căci în chestiuni de limbă sunt mai slabi de cum ar trebui, pentru că luați din două părți, de nemți ca și de ruteni, suferă câteva influențe neplăcute.

Cu toate acestea, valorile culturii generale au trecut și pe pământ bucovinean și cea mai tinără generație a Bucovinei e animată de aceleași sentimente ca și conducătorii din România sau dela noi, așa că putem

vorbi fără șovăire de o solidaritate a spiritelor din toate provinciile.

Macedonia rămâne mai la o parte. Ea niciodată n'au avut importanță în cele culturale. Cei câțiva profesori sau scriitori începători mai de seamă sunt emigrați de acolo și respirați pretutindeni. Nimeni însă dintre macedoneni nu a impus ca o personalitate, ca să atragă atenția neamului întreg asupra-i.

Și când privim asupra acestor stări și le înregistrăm cu oarecare satisfacție, nu înseamnă de loc că suntem optimiști. Suntem cei dintâi cari știm că nu trebuie să fim prea încântați de noi înșine, câtă vreme ne găsim în o continuă campanie cu atâtea mizerii interne și primejdii de dinafară. Dar nici a ascunde adevărul și a ne pierde în tânguiri nu credem că este o virtute.

Ajurnarea camerei nu este încă pe deplin stabilită. După consfăturile avute între guvern și președinție, s'a hotărât ca în ședințele apropiate să nu se dezbate decât proiectele studiate gata, iar celelalte să se amâne până la toamnă. Săptămâna viitoare se vor mai ține câteva ședințe formale și pe urmă Joia viitoare ea se va ajurna până la toamnă.

Cât de ușor și de repede va măcina fără croați moara coaliționistă...

Boemii pentru croați. Studenții dela universitatea din Praga, precum se telegrafiază, au trimis o adresă de felicitare deputaților croați. Ei îi asigură de simpatia și solidaritatea lor și și dau expresie indignării lor asupra samavolniciei ungurești.

— **Socialiștii belgieni rostindu-se pentru principiul naționalist.** Congresul socialiștilor belgieni a adus zilele acestea o hotărâre însem-

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Janko muzicantul.

De H. Sienkiewicz.

Se născuse slăbuț și plăpând. Vecinele adunate în jurul patului lăuzei, clătinau îngrijorate din cap, căci și copilul și mama inspirau temeri. — Nevasta fierarului, cea mai experimentată din toate, începu să încurajeze bolnava:

— O să aprindem o luminare sfințită. Trebuie să ne gândim la toate, vecină dragă; acum alerg după preot, pentru orice întâmplare, mai bine să te știi spovedită și împărtășită.

— Asta e, zise o alta, mai întâiu trebuie să botezăm copilul, că numai trăește el până ce va fi să vie preotul. Minune va fi de nu și-o lua șborul, înainte de botez.

Și zicând aceasta, aprinse o luminare dela Paști, luă copilul, și îl stropi cu aiasmă; el clipi din ochișori și ea închină:

— Te botez în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh și îți dau numele Ion. Amin. Și acum suflet creștin mergi liniștit la cer!

Dar sufletul creștin părea că nu împărtășește de loc părerea de a părăsi micuțul corp; dimpotrivă începu să bată cu piciorușele din toată puterea și plângea slab și subțiret, încât vecinele crezură o clipă că-i un miorlăit de pisică. — Preotul sosi, își îndeplini credincios datoria și se depărtă. Bolnava se restabilă și o săptămână după aceea își reluă lucrul câmpului.

Vieța copilășului se ținea ca de un fir, de

abia ținând zile, dar în al patrulea an, în primăvară, cucu se abătu în mai multe rânduri pe coperișul căsuței, el începu să mai prindă un pic de vieță și bine rău, își ajunse al zecilea an.

Rămăsese micuț, zarancit, cu obraji slabi și palizi, cu păr ca firul inului, așa deschis, de părea alb. Ii cădea totdeauna în șuvițe pe frunte și în ochi, cari erau mari, albaștri, adânci și priveau lumea ca și cum ar fi fost despărțită de ea într'o distanță nemăsurată. Iarna se înghețuă după vatră și frigul îl făcea să plângă; alte-ori plângea și de foame căci sârmana maică-sa nu avea totdeauna cu ce umplea farfuria.

Vara alergă pe câmpuri, într'o cămășuță incins cu un brâu de lână și cu o pălăriuță de pae pe cap. Părul în culoarea inului scăpă din pălărie și el ridică capul privind în aer ca o mică pasărea. Biata-i mamă deabia luptă cu greul locuind ca rândunelele totdeauna sub alt coperiș; ea îl iubea poate, în felul ei, dar îl și bătea deseori, poreclindu-l, plocon neașteptat... La opt ani putu găsi un loc de mic păstor, — sau când nu mai avea nimic de mâncat, rătăcea prin fundul pădurilor, după ciuperci. Și dacă nu fu mâncat de lupi, apoi aceasta o datoreă numai minunei dumnezeiești.

Fără un pic de vivacitate în el, când îi vorbeai, ședeă încrămenit cu degetul în gură.

Pentru un singur lucru arăta o aplicare hotărâtă: muzica. Ascultă toate ariile și de ce se marea, era tot mai încordat în a-și da seama de toate sunetele, toate acordurile. Adeseori mergea cu alți copii la cules mure, el se întorcea mai de multe ori cu mânilor goale și înviorat și mica-i voce limpede, spunea:

Mamă dragă, mamă ce bine era acolo în pădure, o cum am cântat!

— O să îți dau eu ție cântat, nimic ești, uite că, — și-i croia câteva pe spinare cu coada lingurii.

El sărmanuțu, țipă, fâgăduia, că-și va vedea de treabă, dar, nu putea uită de loc jocurile și cântecile frumoase de acolo, din fundul pădurii.

Sălciile, brazii și mestecenii cântau și jucau. Ecoul deasemeni; în câmp firele de grâu, în grădină vrăbiuțele ciripeau așa sgomotos, ca cireșii se scuturau vibrând.

Seara ei ascultă toate vocile ce soseau până la el și-și închipuă că satul întreg e un glas, un cântec. Când îi trimitea în câmp la întorsul fânului, el credea, că aude vântul cântând, vedea stând așa nemișcat, cu părul fluturat pe umeri, cu ochii duși ascultând adierea vântului dulce, venea și i isprăvea melodia cu o tobă de pumnuri în spinare. Cine nu îl luă atunci în batjocură și-i zicea Jenertul muzicantul.

În primăvara viitoare reuși să fugă de acasă și ascuns în pădure își făcu un fluer.

Noaptea, când cocoșii începeau a se trezi nici el nu mai dormea. Își luă fluerul și trântit în iarba lângă licuricii și greerii, Dumnezeu știe ce arie îi venea în minte și cânta, cânta uitat. Mamă-sa nici nu vrea să-l mai ducă în biserică. Căci când orga răsuna cu sunetele-i surde și prelungi, vibrând, armonizându-se apoi așa duios cu vocile arginții ale corului — ochii lui se întunecau, apoi clipind pripit se luminau de odată și străluceau așa de tare, pare că ar fi reflectat

nată care întărește și mai mult cele spuse de noi, că socialismul nu-i decât *antipatriotic*, dar nu-i și *antinațional*. Mai mult chiar, nu numai că nu este antinațional, ci este național, după cum dovedește următorul proiect de rezoluție adoptat la acest congres :

»Congresul apelează la toți socialiștii de a risipi prejudecățile de rasă de culoare și de religie și de-a se rosti pentru autonomia popoarelor, puse sub ocrotirea unui regim democratic«.

După aceasta proiectul înșiră mijloacele și măsurile pentru a înlătura conflictele internaționale dintre state.

Griza croată.

Manifestațiile de ieri.

Pajura ungurească insultată.

Aseară în Agram au fost iarăși mari manifestații anti-ungurești. După prânz studenții ținuseră o adunare care a fost liniștită. Seara la nouă ceasuri, o mare mulțime se adună în fața palatului direcțiunii financiare. *Geamurile clădirii fură sparte*. Marca ungurească fu smulsă de pe poartă și aruncată în noroi. Poliția și jandarmeria năvăli asupra mulțimii și mulți manifestați fură răniți și arestați.

Un alt grup de manifestați sparse geamurile palatului poștelor și stânse lămpile stradelor.

Plecarea delegaților croați.

Manifestațiile de azi.

Ieri înainte de prânz delegații croați s'au întrunit la otelul Continental din Budapesta. Aseară au plecat la Agram, unde au sosit azi dimineața. Aici li-se va face o primire grandioasă din partea cetățenilor capitalei croate. Poliția a fost sporită în vederea acestor manifestații cu 50 de oameni. Toate clădirile publice ungare sunt păzite în mod statornic.

Comitetul cetățenilor din Agram a lansat un apel către locuitorii orașului. Ei sunt în-

vitați să păzească ordinea și liniștea până la sosirea delegaților (Va să zică numai până atunci...) și să pavoazeze orașul și să se adune în număr mare la gară întru întâmpinarea deputaților. Apelul atacă cu violență pe unguri și spune că *concepția după care Croația ar face parte din statul ungar este o minciună sfruntată*.

Lupta croaților în camera magnaților.

Luni camera magnaților va ține o ședință în care se va discuta faimosul proiect al lui Kossuth despre căile ferate. Cei trei delegați croați exmiși de către dieta croată cari iau parte la aceste ședințe sunt fostul șef de secție Vladimir *Nikolici-Podinski*, apoi Gheorghe *Tomicici* și contele Miroslav *Kulmer*. Ei vor protesta în numele croaților împotriva acestui proiect.

Vladimir *Nikolici* plănuiește un nou partid care cere revizuirea acordului croato-maghiar.

Noul comandant al Agramului.

Comandantul de până acum al pieții Agramului Rudolf *Chavanne* a fost mutat din postul său și în locul lui a fost numit generalul *Gerba* care să spună că prin sentimentele sale ungurești va fi ori când la dispoziția guvernului unguresc.

Vrea guvernul să convingă pe croați — cu armata?

Convocarea dietei croate.

Președintele dietei croate Medakovich a convocat dieta croată pe 12 l. c. Noul ban însă o va ajurnă sau o va dizolva prin autograf regal.

Din România.

Monumentul lui Vasile Lascăr. Comitetul înstituit pentru ridicarea unui monument lui Vasile Lascăr, a lansat următorul apel:

Domnul meu,

Din ziua încetării din viață a lui Vasile Lascăr, câțiva amici ai ilustrului răposat am luat inițiativa ridicării unui monument, care să rea-

mintască generațiunilor viitoare serviciile ce Lascăr a adus României.

În acest scop am decis a deschide o subscripție, pentruca toți românii să se asocieze la această operă patriotică. Cunoscând sentimentele domniei-voastre, ne permitem a vă trimite o listă de subscripție rugându-vă a ne da tot prețiosul domniei-voastre concurs, ca să putem cât de curând așeza în capitală monumentul ce deja am comandat unui bun artist.

Sumele ce veți încasa, împreună cu listele, vă rugăm ale trimite la 1 Septembrie a. c. d-lui M. Teodorian (Bulevardul Maria 54).

Primiți, vă rugăm, domnul meu, asigurarea distinsei noastre considerațiuni.

Emil Costinescu, Al. Constantinescu, M. Teodorian, I. G. Saita.

Mari excursiuni școlare. Secția școalelor a ministerului de instrucție publică a proiectat pentru începutul verii două excursiuni mari la care vor lua parte toți absolvenții liceelor, seminariilor și ai școalelor normale. Durata fiecărei excursiuni s'a fixat pe 7 zile.

Din Macedonia.

»Le Temps« despre chestia macedoniană.

În privința chestiunii politice macedoniane, ordinea e mai greu de îndrumat spre soluție. »Le Temps« găsește că aici factorii sunt așa de numeroși că trebuie izolați. Din punct de vedere diplomatic, această chestiune pune față în față Turcia și Europa. Turcia, de ani întregi, a făcut tot ce i a stat în putință ca să paralizeze Europa, dar de vre-o câteva luni ea pare că s'a hotărât să nu mai lupte împotriva inevitabilului.

În ceea ce privește politica europeană, ea nu poate fi decât a solidarității. E legitim că Austria și Rusia, cari sunt mai aproape de teatrul acțiunii să joace un rol particular în opera comună, dar e necesar, în interesul comerțului și al principiilor morale ca această comunitate să fie vădită pentru populații.

Di de Pressensé se exprimă astfel în concluzia avizului său: »E de datoria și interesul Europei de a vădi lumii întregi Turciei, Greciei, Bulgariei, Serbiei, rasselor diverse din Macedonia că cu cât ea e mai hotărâtă să reformeze aceste provincii, cu atât ea exclude absolut și irevocabil orice acțiune egoistă și turbulentă a micilor state din Balcani. Ceeace ea își propune e ordinea și libertatea în și pentru Macedonia, nu o schimbare a hartei peninsulei balcanice și o mărirea regatului Greciei sau principatului Bulgariei.

splendoarea altei lumi, și îngălbenea și tremurând sta gata să cadă.

De câte-ori, alte nopți, păzitorul satului care străbătea șoseaua, făcându-și de vorbă cu câinii, ori numărând stelele, se opri mirat în dreptul hanului. În umbra zidului, ceva nemișcat, alb! Eră lanko cățarat de pervazul vre-unei ferestre ascultând. De-afară se auzeau picioare frământând podelele în ariile vesele ale jocurilor săltărețe. Vioara cântă suptire: Să bem, să mâncăm și să ciocnim cu bucurie, iar violoncelul grav: Cum va vrea domnul, cum va vrea Domnul! Ce n'ar fi dat el să aibă o vioară ca aceia, să cânte așa ușurel suptire și frumos! Dar cum să ajungă vre-odată! Nu avea altceva mai bun de făcut decât să asculte, și el ascultă, ascultă întins pânăce vocea paznicului îl cutremură.

— Jos de-acolo, hoinar zăpăcit, și acasă cu tine!

El plecă zăpăcit, cu picioarele ude, și până în pat îl urmărea glasul vioarei și al violoncelului ale căror sunete pătrundeau prin ferestruia fără geamuri.

O mare sărbătoare eră pentru el, zilele când putea ascultă în plină libertate, o vioară, cu privilegiul vre-unei nunți sau altceva. Se strecură atunci îndărătul baldachinului sub care steteau mirii, fără o șoaptă; nu i-se vedeau decât ochii cari îi luceau ca de piscă.

În sfârșit într'o zi reuși să-și facă o vioară din scândurele cu coarde din păr de cal. Aceea neapărat nu răsună ca viorile dela han, de abia de scotea un sunet ușor, de tot ușor, aproape ca bătăitul unei albine; eră totuși ceva aproape de o vioară, și aceasta îl fericea îndeajuns de dimineața până seara să nu facă altceva decât se cânte pe toate melodiile ce-i năvăleau în gând. Bucurie scump răsplătită căci o prețuisă cu atâtea bătăi încât ajunsese ca un măr căzut înainte de a începe să se coacă. Dar așa i o fi fost lui dat să fie.

Micuțul de el slăbea pe zi ce trecea; nu mai eră din el decât pânteculele scos și umflat, ochii din ce în ce mai mari și totdeauna înlăcrămați, obrăjiorii trași, subțiați, fără pic de sânge și pieptul ce-i întră tot mai înăuntru. El nu mai semăna cu ceilalți copii, ci aducea întocmai, scumpei lui viori ce avea de-abea atâtea glas să se poate auzi. Astfel înainte de seceră eră aproape mort de foame, căci nu mai trăia decât cu ridichi și cu nădejdea de-a avea odată, o vioară adevărată!

Unul din servitorii castelului dela proprietate avea o vioară, din care cânta câte-odată, pe vreme urâtă distrându-și logodnica și pe ceilalți servitori. Micul Janko găsise grație câtorva plante urcătoare și el mijlocul de a ajunge până la ușa hambarului și acolo ședea ascultând, ori mulțumit că poate numai privi vioara. Instrumentul era a-

cătat de zid, chiar în fața uși. Micuțul îi trimitea tot sufletul în privirile sale, căci obiectul acela îi părea lucrul cel mai sacru, pe care niciodată nu l-ar fi atins, atât de nevrednic se simțea de a pune mâna pe el: altcum acela ar fi fost cel mai scump lucru, ce ar fi putut avea el vreodată pe pământ. O dorință neînvinsă de a-l avea, îl prinse și ar fi voit ca cel puțin să-l poată privi mai de aproape... Această singură idee îl făcea să-i tremure de bucurie micuța lui inimă de copil.

Într'o seară odaia servitorului era goală. Stăpânii lipseau și casa era pustie. Janko sta ascuns în vița stufoasă ce ascundea ușa întredeschisă a hambarului și contempla din tot sufletul obiectul dorințelor sale. Luna plină plutea pe cer. Un mănunchiu de raze străbătând pe fereastră lumina odaia și se reflecta pe peretele din față. Razele se apropiară curând de vioară și o lumină dintr'odată. În întunericul de nepătruns se vedea lucind o placă de argint. Partea dinainte fu așa de tare luminată, încât Janko fu aproape de orbit; și în lumina aceasta vie se distingea tot: suprafețele poleite, fondul, capătul curbat. Cheile strălucneau ca sticle lucitoare și arcușul părea o baghetă, toată din argint.

Vai ce frumoase erau toate acestea, — aproape magice!... Janko le privea tot mai lacom. Incovoiat între plantele acățătoare cu o mână sprijinită de genunchiul îndoit, el tăcea amușit același

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târgulială să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietar: Loser János, Budapest.

În rezumat, sfârșește »Le Temps«, Europa în Macedonia, n'are de apărut decât o singură cauză: aceea a ordinii.

Șeful de bandă Vrondas împușcat. După cum anunță »Tribuna Macedoniei« din București conform unei telegrame din Salonic faimosul șef de bande grecești Vrondas, care săvârșit atâtea omoruri în Macedonia, a fost împușcat de trupele turcești.

O nouă »conjurație« valahă.

Am anunțat ieri că perciunatul »Pester Lloyd«, a descoperit o nouă »conspirație« valahă. Autorul, cine ar putea fi altul, decât dl Alexandru Vaida, care însoțit de dnul Aurel Popovici (Ce bine cunosc șovinistii și numele acesta!) ar conspiră în Viena cu croații și cu slovacii împotriva ungareii.

Se vede că-i muncește rău conștiința pe șovinisti. Ei țipă într-una, azi în contra românilor, mâine contra slovacilor, apoi contra croaților, nemților, sârbilor, cu un cuvânt împotriva tuturor vecinilor cu cari au nefe ricirea (nu știm, ei ori vecinii mai mult) să trăiască împreună. Căci un lucru e cert, vina este ori a lor ori în totalitatea acestor popoare, pe cari, o spun ei, ura împotriva lor, îi unește și-i solidarizează.

Hei, unde era vremea când toate aceste popoare suferiau în izolarea lor, fără vre-o legătură între ele, fără ajutor reciproc și mai presus de toate fără convingerea că garanța constituțională a drepturilor lor rezidă numai în puterea ce le-o dă unirea, solidaritatea împotriva tirăniei care-i apasă în comun. Era ușor atunci, de a putea fi îngenunchiate pe rând încercările de rezistență, cari când se iviau la români, tăceau la slovaci, când se iviau la slovaci, obosiau români și așa mai departe niciodată putând fi concentrate, iar isolate fiind totdeauna slabe pentru a putea duce cu succes lupta împotriva tirăniei bine organizate și conștiente de țintele ei.

Iată de ce în lungul și tristul istoric al

apăsării acestor neamuri, cea mai neplăcută dată ce a avut de înregistrat tirănia din Ungaria a fost cea a alianței românilor, slovacilor și sârbilor, dată, dela care avem firma speranță, că va putea fi socotită odată începutul luptelor la capătul cărora stă deosebirea lor.

Privind din acest punct de vedere lucrurile, vom înțelege ușor nervositatea șovinistă, care tremură la gândul a vre-unei noi alianțe, pe care însă nimeni mai mult ca ei înșiși, o cred de firească. Iată de ce dacă dl Vaida se duce la Viena, trebuie ca imediat să și conspire, dacă deputații naționaliști sprijinesc o cauză justă a socialiștilor este deja un pact, dacă simpatizează revendicațiunile croate, s'a și făcut deja alianță, tot atâtea lucruri, cari prin natura lor nu chiar se pot naște așa de ușor, cum ar fi de dorit și cum conștiința păcătoasă a tirăniei și-le chiar închipuie.

Sfârșitul însă tot acesta are să fie. Iși va da aici, oricât nu este aceasta pe voia șovinistilor, toate elementele mână spre a înfrânge o tirănie, cea mai rușinoasă din zilele noastre, în chiar mijlocul Europei.

Lutz Korodi despre situația din Ungaria.

În »Preussische Jahrbücher«, cea mai de seamă revistă germană, Lutz Korodi, fostul deputat sas, publică o »corespondență politică« despre situațiunea politică din Ungaria. Articolele dlui Korodi se citesc totdeauna cu o plăcere deosebită, ca o trufanda literară și politică în același timp, căci ele ne înfățișează lucruri cunoscute și vechi într-o lumină nouă, trecute prin prizma personalității sarcastice, ironice și originale a acestui surghiunit din patria sa natală în patria sa adevărată.

Korodi vorbește întâiu despre afacerea Vaida.

Dacă ar mai fi fost nevoie de a se face dovada, zice dânsul, că actuala cameră ungurească este incapabilă de a satisface marile probleme ale unui corp legiuitor, kossuthiștii au făcut

proba în chipul cel mai neîndoios despre aceasta, când în ședința dela 7 Iunie îl îmbrânciră literalmente pe colegul lor român Vaida-Voevod, din sala și din clădirea parlamentului. Dar ce făcuse acest »trădător«, acest »mișel« și »ticălos« — acestea sunt numai cele mai prezentabile din titlurile cari i-s'au aruncat lui Vaida — ce făcuse acesta, încât bărbații partidului dela cârmă nu mai puteau respira acelaș aer cu el? Două luni în urmă, în 8 Aprilie, el cetise onoratei camere un pamflet unguresc împotriva »valahilor« și răspunsul tot unguresc al unui român. După cum reiese din procesul verbal al acelei ședințe, oratorului voi să arete cu »o pildă« unde duc antipatiile naționale, și pentru a dovedi că cunoștința de silă a limbii ungurești îl face pe român să răspundă insultelor ungurești, cu insulte scrise în limba ungurească.

Dupăce arată scenele ce s'au petrecut cu aruncarea lui Vaida din cameră, continuă astfel:

Intr'un chip mai nedemn nici că să putea să facă kossuthiștii aceasta; și este caracteristic că nici în sinul celor două partide ungurești cari n'au luat parte la aceste scene, nu s'a găsit nimeni care să protesteze sau să reprobe aceste întâmplări. Probabil ar fi pățit-o tot ca Vaida.

Astfel s'a sărbătorit ziua asta în cameră, atunci când regele Ungariei intră în capitala sa pentru a se bucura de jubileul său de 40 de ani.

Cazul Vaida nu-i un scandal incidental. Vaida a fost dat afară ca fiind cel mai marcant reprezentant al nemaghiarilor în parlament. Câteva ședințe mai în urmă un alt român era cât pe ce să pățească tot așa. Și Vaida se va întoarce cel mult dupăce comisia de imunitate își va fi rostit sentința. Dacă partidul kossuthist nu-și va schimba metoda de a »curăți« parlamentul, atunci și ecoul în țară va fi mai puternic. Iar în afară de țară tot așa. Manifestațiile urmate cu prilejul acesta în Ardeal, în Viena și în București, vor lua un caracter tot mai grav. Slovacii încă se adresează străinătății.

Un ziar cehesc din Praga anunță că în institutul de editură »Justiția« din Paris va apare în curând un memoriu în care slovacii vor ridica protest împotriva năzuințelor de maghiarizare ale guvernului unguresc. Broșura va apare în toate limbile europene și se va trimite tuturor oamenilor politici mai de seamă din Europa. Și mai mult efect decât aceste proteste pe hârtie va avea intrarea tot mai numărătoasă a reprezentanților nemaghiari în camera ungurească, atunci sufragiul universal se va introduce în Ungaria. Poate se

loc. Se simțea ca înlemnit locului și par'că totuș o putere neînvingătoare îl împingea înainte. Era oare o vrajă?... Vioare în toată splendoare gloriei ei i-se părea că se mișcă, se apropie. O clipă lumina părea că dispăre, apoi reapăru din nou mai puțină de foc. Era ca un farmec. Și vântul suspină ușor, arborii foșneau în murmurul încet și frunzișul șoptea... Micuțului i se părea că aude din vociile acelea misterioase un glas deslușit:

— Apropie-te, Janko, nu i nimeni, apropie-te!

Noaptea era limpede, caldă. În grădina aproape de fântână priveghitoarea începu să cânte când tare, când dulce, dulce.

»...Apropie-te, ia-o«. Umbra corbului cinstit pare că tătura deasupra lui și îi spuse: »Nu Janko, nu«. Corbul se depărtă, priveghitoarea rămase, frunzișul șoptea și glasul se ridică tot mai înțeles: »Nu e nimeni« — și vioara apăru într'o aureolă și mai focoasă!

Sărmanul micuț se strecură fără sgomot, sunetul cântului priveghitoarei răsună mai puternic încă: »Haide apropie-te, ia-o«. — Cămășuța albă falăi în salt și el se trezi în prag. Răsufierea pieptului curbat și bolnav se auză iuțită, — corbul păru că se mai arată odată: »Nu, nu« dar Janko era deja în odaie.

O clipă se opri îngrozit. Ascuns în frunziș se simțise ca căprioara sălbatică în fund de păduri, — dar aci era ca în câmp, gol, nemărginit. Mișcările-i erau ca de plumb, respirația scurtă și înfricoșată... Janko tărăndu-se pe parchet, cu capul ridicat spre vioară se îndreptă spre perete... Un nor ușor trecu peste lură, și în besna totul pieri... Un sgomot slab cu un sunet piângător tremură în întunec, ca și când s'ar fi atins o coardă apoi o voce groasă, sună din întunec: Cine-i acolo?

Janko sugrumat își simți pieptul înecat.

Cine-i acolo?

Lumina unui chibrit licări, se făcu lumină și atunci... O Dumnezeu!e. Injurături, lovirii, țipete de copil, chemări! Apoi lătrături de câni, sgomot prin curte, ferestri iluminate...

Două zile după aceea sărmanul Janko apăru înaintea primăriei, judecătorului satului. Ei priviră pe copilul care stă cu degetul în gură, cu ochii mari, rătăciți, sfios și înfricoșat neștiind nici unde se află, nici ce vor să facă din el.

Il va închide, ori ce-i va face, lui un biet sărmanuț de zece ani, o mânăuță de carne, ce de abia se ținea pe picioare.

Se trimise după paznic. Mai la urmă trebuiau să fie miloși cu copii.

— Stach ia-l și dai o lecție cu vergeaua. Stach îl luă, clipind din ochi. Avea un cap bestial. Il ridică cu o mână, ca pe o piscuță, îl duse în beciu. Copilul nu înțelegea nimic din ce-l aștepta și aruncă în juru-i priviri de păsărică speriată.

Stach îl prinse, îl întinse pe pământ ridicându-i cămășuța cu vergeaua. Sărmanul Janko începu să țipe:

»Mamă«!

La fiecare lovitură strigă plângând, deșirat:

»Mamă, mamă«!

Dar mai la urmă vocea-i slăbi și după un murmur el încetă a mai chema: »Mamă«.

Sărmana vioară spartă! Nemilos și crud paznic! Era de abia se putea mișca. Mama veni și-l luă pe brațe și-l duse acasă. A doua zi Janko nu se mai sculă și a treia zi își dadu sufletul, liniștit, pe patul tare, sub un țol de cal.

Rândunelele ciripeau în cireși dinaintea ferestrei. O rază de soare pătrunzând prin geam răspândea un val de lumină pe căpușorul slăbit al copilului, pe figură și față, unde nu mai rămăsese nici un strop de sânge.

Raza aceea de soare arăta drumul ce-l luase sufletul lui! Pieptul intrat în lăuntru se ridică pu-

Înainte de de-
jun, dacă beal
un jumătate de
pocal de apă
amară o o o

Igmándi

al lui Schmidthauer,

stomacul neregulat îl aduce în ordine în decurs de 2-3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac, intestine și de sânge, tot așa în contra îngrășării, contra trohneț-respirării grele, gâlbinare, umflarea ficatului și fierii, dia, bită, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne. Comandele se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komarom. Se poate căpăta în fiecare farmacie ma-

vor întoarce unguirii totuși la sentimente mai bune până nu-și vor realiza românii amenințarea lor că vor trimite numai *Boxer-i* examinați în camera (Landstube) unguirească.

Un cuvânt la locul său.

La adunarea generală a despărțământului Brașov al Asociațiunii unul din cele mai harnice despărțăminte, părintele I. Ludu din Preșmer a citit următoarele prețioase date asupra situației economice a țăranilor români din comuna Preșmer (com. Brașov). Reproducem după »Gaz. Trans«, partea întâie (care singură poate forma un articol neatârnat) a acestei cuvântări foarte interesante și ne-am bucura foarte mult dacă în loc de rapoarte seci și în loc conferințe sarbede, adunările celorlalte ne-ar aduce cât mai multe expuneri de aceste ca a părintelui I. Ludu.

Acum doi ani comitetul despărțământului Brașov al Asociațiunii a binevoit a exmite din sinul său o comisiune în comuna noastră (Preșmer), care între altele la dorința noastră chiar avea să ne dea unele deslușiri despre aceea, că cum are să se poarte plugarul în gospodăria sa, după comasarea hotarului. Această temă a fost pentru noi de tot actuală, căci ne aflăm chiar după comasarea efectuată pe teritoriul comunei noastre. Comitetul desp. nostru a avut fericita idee, a însărcina cu tema de sus pe par. Ios. Cosma din Codlea, care pe lângă cunoștințele teoretice și practice din sfera economiei mai avea și aceea parte bună, că în comuna sa Codlea trecuseră și peste comasare și peste începuturile lucrărilor după comasare. Dsa era deci în deplină cunoștință de cauză, atunci când ne vorbea nouă. Și și-a făcut datoria într'un mod, cum nu se poate mai bine, așa că și acum îi datorim cu mulțumită ceace bucuros i-o exprimăm și la locul acesta.

În dezvoltarea temei sale par. I. Comanescu a spus și următoarele: »Acel sătean, care n'are cel puțin 6 jumătăți adevăți 3 jug. de pământ al său propriu, acela nu este și nu se poate numi plugar«.

Această afirmare scoasă din o experiență practică, mișcarea, șoaptele, ce a produs ea între locuitorii noștri din Preșmer, ne a dovedit, că prelegătorul a lovit cuil în cap.

Tot această afirmare mi-a dat indemn ca să cercetez mai deaproape starea și relațiunile de proprietate ale românilor preșmereni. Despre cele aflate vă dau aici un mic tablou ca extras:

Proprietari de pământ sunt în Preșmer 425 români. Acești proprietari au laolaltă un complex de 461 jug. 512⁹ în proprietatea lor.

Din acest complex au:

296	proprietari dela	0—1	jug.
69	»	1—2	»
25	»	2—3	»
18	»	3—4	»
3	»	4—5	»
2	»	5—6	»
3	»	6—7	»
1	»	8—9	»
2	»	9—10	»
1	»	10—11	»
2	»	11—12	»
1	»	12—13	»
1	»	14—15	»
1	»	24—25	»

425

Din acest tablou se vede, că dacă am împărți tot acest complex de pământ pe toți proprietarii în părți egale, s'ar veni fiecăruia un jug. și ceva. Iar dacă vom lua de bază afirmarea de sus că plugar se poate numi numai celce are cel puțin 3 jug. de pământ, atunci noi am avea în Preșmer numai 34 de adevărați plugari. Iar ceilalți până la 425 adevăți 391 de inși nu sunt plugari.

Nu mi-e scopul de astădată să arăt cauzele, acest mare desavantajiu la poporul preșmerean, deși acelea sunt cunoscute, ci constatând aceste relațiuni, merg mai departe.

Cea dintâiu și cea mai firească întrebare, care ni-se impune după constatarea acestor cifre este: Bine, dar cei 391 de proprietari, cari au dela un pas — la 3 jug. cu ce trăiesc? cu ce-și susțin familiile lor?

Spre a răspunde la aceasta întrebare, trebuie să constat mai întâiu că românii preșmereni în genere nu se spărie de lucru, de strapăte și alergări în toate părțile. Negoiul în mic cu lemne, cu fân — aduce unora venite nu mari, dar îndestulitoare. Cărăușia cu cărămidă în Brașov, Săcele, Sângeorgiu asemenea. Apoi cu negoiul de bucate, cucuruz, orz, săcară, ovăș ș. a. iarăși se ocupă o parte din locuitorii noștri.

Piețele de bucate: Preșmer, Brașov, Ozun, S. Sângeorgiu, Kézdi-Vasarheiu, Covasna, ba până și prin Ciurc, arare ori sunt lipsite de români preșmereni. Și toți, atât cei dintâiu cât și cei din urmă se pricep în negoiul lor, așa încât, nici când nu se lasă a fi înșelați de alții, ci mai curând se folosesc ei de ignoranța sau simplitatea altora.

Au facat unii și cu România, unde să angajează mai ales ca rânduși la birji, cu câte 60—70 lei pe luuă, din cari au să și trăiască. Dintre aceștia unii, dar pușini, au avut unele succese, iar alții după alergări nechibzuite adeseori s'au întors acasă precum s'au dus, dacă nu și mai rău.

Cu facerea cărămidei încă se ocupă o parte din preșmereni, și precum se vede și aceștia scot foloase, deși nu prea însemnate din munca lor.

Se vede așadar că Preșmerenii neavând destul din munca căruia să se poată susține, au trebuit să-și ia refugiu la tot felul de întreprinderi, ca să poată trăi. Este însă de mirat un lucru anume că lipsa de pământ nu i a îndemnat pe oamenii noștri la îmbrățișarea meseriilor. Căci meseriași în înțelesul strict al cuvântului, cari să trăiască numai după meseria lor, n'avem. Doi croitori-plugari, și încă pe atâția zidari, lemnari și și aceștia fără o pregătire specială, nu formează clasa de adevărați meseriași. Femeile, ce-i drept, în astă privință, sunt mai înainte având peste 34 mașini de cusut. Dintre acestea sunt pușine cari lucră numai pentru casă, cele mai multe lucră și la alții. Numai cât și aceste, parte mare sunt autodidacte, adevăți de învățat meseria ele de capul lor, sau unele de altele; și apoi dezvoltându-se acest ram de câștig tot mai mult, în cele din urmă nu va avea nici una un venit cinstit.

Rămâne așadar constatat, că cei mai mulți locuitori ai noștri se luptă cu foarte mari greutate, fiind cu deosebire și aranzile pământurilor scumpe de tot dela 15 până ela 50 fl. pe jugăr. Dacă voiu mai adauge aici, și împrejura nefavorabilă că românii, au în posesiunea lor foarte pușine fânațe, așa încât mai tot fânul trebuincios sunt siliți a-l cumpăra cu prețuri mari, așa încât mii de florini ies pe an din pungile lor numai pentru nutreț, și dacă voiu constata că din cei 425 de proprietari de pământ preșmereni, nu este unul, care să nu fie avizat ași cumpăra nutreț,

sau ași arânda fânațe dela comună sau dela alți proprietari, am spus un adevăr dureros dar adevărat.

E adevărat, că cu toate greutatele cunoscute până acuma, se ivesc totuși cazuri că românii noștri ici colea, mai cumpără câte un pământ, dar aceșie sunt cazuri rare acum, și după câte se poate prevedea vor fi tot mai rari, căci bogăția noastră durere! înaintează cu pașii melcului, iar pământurile se scumpesc din zi în zi.

Fiind deci constat că numai ca plugari nu putem trăi, căci n'avem cu ce, potrivitându-se și la noi, cele cuprinse în poezia măestrului Coșbuc: »Noi vrem pământ«, pun acuma întrebarea: Ce e de făcut? Cum ne putem scăpa din situația aceasta?

Criza din sinul partidului kossuthist.

În conferința de ieri a partidului kossuthist, a izbucnit o criză nepraznică și acută. La început guvernul a cercat să ascundă cele întâmplate la această conferință, dar în curând ea se află și produse o senzație mare și legitimă.

Iată despre ce este vorba:

Kossuth Ferencz, șeful partidului obstrucției și a teroarei parlamentare a găsit de cuviință de-a propune partidului **revizuirea regulamentului camerei**. »Numai astfel«, zise Kossuth, »se poate governa în mod parlamentar.« La declarația aceasta a ministrului se iscă un zgomot infernal. Toți deputații din ședință zbierau, unii pentru această propunere, dar cei mai mulți, majoritatea covârșitoare, *contra*. Era o conșternație colosală în sală. Mulți înaintau amenințând spre Kossuth. Spiritele nu se puteau nici de cum calma.

— *Niciodată! Nu voim!* — striga întreg partidul. În zgomotul infernal se auzea vocea lui Okolicsányi László:

»Regulamentul camerei nu-l jertfim nici unui guvern!« Strigăte: »*Niciodată! Aceasta e pieirea partidului și a parlamentului maghiar!*«

Kossuth se scuză lăcrămând. Declară, că dacă guvernul voiește regulamentul și partidul nu cedează, el își dă demisia. După aceste scene Kossuth închise repede ședința; cam trei-zeci de deputați kossuthiști au ținut o conferință separată. Au chemat telegrafic pe șeful kossuthist Eötvös Károly la Budapesta și au hotărât să iasă din partidul actual kossuthist, dacă s'ar revizui regulamentul camerei.

Din străinătate.

Italia.

Anarhiștii și amintirea lui Garibaldi. Pe întreg teritoriul Italiei și în Fiume au fost mari serbări alaltăieri, Joi, din incidentul aniversării centenarului dela nașterea lui *Garibaldi*, eroul libertății italiene. Anarhiștii, sufletele negre, a căror delectare e pumnalul și bomba, n'au lăsat nici această serbare să treacă fără a fi pătată cu sânge.

Iată știrile telegrafice despre tulburările de Joi:

Roma 5 Iulie. Anarhiștii au conturbat mult serbările de aici. Când s'a ridicat prințul de Aosta ca să vorbească, anarhiștii i-au strigat:

Casa de Savoya nu-i iertat să se prezinte aici, căci Carol Albert l-a osândit la moarte pe Garibaldi.

Tulburarea într'atâta crescuse, că s'au

țin cu un slab murmur, chipul păru a reflecta încă spectacolul lumii din afară, care se arată prin deschizătura ferestrei.

Era în amurg. De pe câmp, din lanuri glasuri argintii se auzeau.

Departee... în verdeața proaspătă a pădurii... și râulețul din apropiere murmură liniștit... Janko întinse urechia încă odată la șgomotele și cântecile satului... Aproape de el, pe pătura de cal era vioara lui în scândurele. Deodată chipul copilului se luminează și buzele încremenite șoptiră:

— Mamă!...

— »Ce vrei, copilașul meu?« întrebă maică sa cu glasul înecat în lacrimi.

— Mamă! Nu e așa: bunul Dumnezeu o să-mi dea o vioară adevărată, acolo, sus în cer?

— Da, da, micuțul meu, răspunse ea. — Și nu mai putu să zică nimic. Inima-i întărită izbucni de-odată în durerea de mult timp înăbușită. Căzu în genunchi cu capul înfundat în piciorușele înghetate ale copilului ei drag, gemând, nebună, frângându-și mâinile:

»Isuse, Isuse!...«

Ceva se rupsesse în sufletul ei, totul perise înainte-i și nimic nu o mai legă de pământ; întinsă, se ridică desnădăjduită să prindă sufletul ce-și luase zborul!...

Ochii micului artist erau încă deschiși, dar fișii, chipul grav, cu trăsăturile strânse și nemîșcate; raza de soare pieri... li sărută fruntea:

»Dormi în pace, Janko!« Trad. de: M.

chemat trupe la fața locului, care au împărșiat pe anarhiști.

Milano, 5 Iulie. Și aici au făcut mari tulburări anarhiștii. În turbarea lor au intrat într-o mănăstire și pe doi călugări i-au bătut până la moarte. Aici au fost deținut dintre ei 12 inși, împotriva cărora s'a și pornit cercetare penală.

Franța.

Ministrul Pichon despre situația externă. În ședința de ieri a camerei deputatului Denys Cochin adresează ministrului de externe Pichon o întrebare asupra acordului franco-spaniol și amintește de misiunea secretă a lui Étienne.

Ministrul Pichon răspunde că Étienne nu a avut nici o misiune oficială sau oficioasă pe lângă guvernul german. Prima strălucită a compatrioților noștri în Germania va avea efecte excelente asupra bunelor relații dintre cele două țări. În afacerea cazului Manchamp, guvernul marocan a făgăduit satisfacție deplină.

Acordul franco-spaniol nu are nici o legătură a chestiei Marocului. El încoronază politica urmată de cele două state timp de zece ani, politică pusă în slujba menținerii statului. Intre Franța și Spania există o solidaritate geografică. Ea s'a prefăcut în solidaritate politică (Aplauze).

Rusia.

»**Novoie Vremia**« împotriva alianței franco-rusești. Ziarul acesta publică un articol încontra alianței franco-ruse. Alianța, zice ziarul, aduce Franței mai multe foloase decât Rusiei. În privința militară puterea Franței pierde mult prin șefii lui socialiști — radicali. Dacă împrejurările nu se vor schimba, Rusia ar trebui să-și caute alte alianțe internaționale.

Propaganda revoluționară. După părerea unui general distins, propaganda revoluționară are caracter înfiorător: *Ligile reacționare* încă vor ține în Moscva un congres pentru a stabili tactica de urmat în lupta împotriva mișcării pentru libertate.

Atentat. În Kisil Armat (Caucaz) au fost aruncate 6 bombe asupra celor doi prefecti. Cel dintâi dintre ei rămase teafăr, al doilea fu ucis.

Instalarea și constituirea noului consiliu comunal al capitalei României.

București, 5 Iulie.

Membrii consiliului comunal al Capitalei au fost convocați azi, la orele 11 și jum. la Primărie, spre a se proceda la instalarea și constituirea noului consiliu comunal.

Ședința s'a deschis la orele 11.40, în prezența dlui I. C. Brătianu, ministru de interne, sub președinția d-lui C. Costinescu, președintele comisiunii interimare.

La apelul nominal, făcut de dl I. Gr. Periețeanu, secretarul general al primăriei, au răspuns toți d-nii consilieri, în număr de 31.

Dl Ion I. C. Brătianu, ministru de interne, a declarat constituit noul consiliu, în urma alegerilor efectuate.

Constat cu bucurie și mulțumire, zice dl ministru de interne, că consiliul este astfel format, încât va răspunde de sigur la greaua sarcină ce-i incumbă, și care s'ar putea numi o sarcină de salubritate publică; consiliu va avea să se preocupe de igiena fizică și morală a orașului București.

Administrația intereselor orașului va fi corectă și cinstită; îmbunătățirile ce se vor face sunt cuprinse în programul-manifest întocmit de membrii consiliului. Veți avea, sfârșește dl ministru de interne, tot concursul ministerului de interne și al guvernului. Urez orașului să se bucure de administrația cum am zis, de salubritate publică, pe care d-voastră i-o veți da. (Aplauze).

Dl C. Costescu Comăneanu, președintele comisiunii interimare, răspunde d-lui ministru de interne, în numele consilierilor:

D-sa spune că, în adevăr, consiliul are o muncă uriașă de îndeplinit, și mulțumește dlui ministru de interne pentru cuvintele de îmbărbătare pe cari le-a pronunțat.

Dupăcum foarte bine a zis dl ministru de interne, vom introduce salubritate în administrația comunală.

Mulțumesc și cetățenilor cari ne-au trimes aicea; ne vom sili să răspundem încrederei ce ne-au arătat, printr-o administrație corectă și cinstită. Printre preocupările noastre trebuie să fie și aceea de a îmbunătăți starea cartierelor marginase dela periferia orașului, cari au fost sacrificate până acum. (Aplauze).

Dl Costescu Comăneanu citește apoi formula jurământului, și toți consilierii depun jurământul pe care-l semnează, în prezența dlui ministru de interne.

Ședința se suspendă apoi pentru cinci minute. La redeschiderea ședinței se procedează la alegerea primarului.

Au votat toți d-nii consilieri, afară de dl Vintilă Brătianu care s'a abținut.

Dl Vintilă I. Brătianu a fost ales primar cu unanimitate de voturi.

Dl Costescu Comăneanu proclamă ales primar pe dl V. Brătianu.

Dl Vintilă Brătianu spune, în resumat, următoarele:

Să-mi dați voie să vă mulțumesc, domnilor, de cinstea ce-mi faceți de a mă alege în capul administrațiunii comunale. (Aplauze).

Această cinste este mare pentru mine, nu numai fiindcă mă găsesc în fruntea administrației primului oraș din țară, dar și fiindcă această cinste mi-se face în momente grele pentru această administrație comunală. (Aplauze).

Dar ar fi o presumpțiune din parte-mi să cred că voi putea singur duce la bun sfârșit sarcina grea pe care o am de îndeplinit. Dacă n'aș avea convingerea că voi fi ajutat de toți membrii consiliului, desigur n'aș fi primit această sarcină.

Voi căuta să-mi dau toate silințele ca progresele și îmbunătățirile, cuprinse în programul cu care ne-am înfățișat înaintea alegătorilor, să fie aduse la îndeplinire, și acest program aplicat în întregime. (Aplauze).

Vom căta de asemenea să facem ca, consiliul comunal să fie acel corp deliberativ pe care l-au dorit oamenii mari cari au așezat România pe baza instituțiilor ei democratice, și colaborarea să fie cât mai efectivă între puterea executivă, — ca să zic astfel — și acest consiliu.

Dați mi voie, înainte de a sfârși, să aduc mulțumirile noastre comisiunii interimare a capitalei, — și în special dlui președinte, — pentru toată munca pe care a deșus-o, spre binele orașului, în aceste trei luni din urmă. (Aplauze prelungite și ovațiuni acopăr ultimele cuvinte ale dlui primar al capitalei).

Dl consilier Em. Culoglu răspunde dlui primar, în resumat, cu următoarele cuvinte:

Domnule primar,

Unanimitatea de voturi cu care v'am ales, este o dovadă de iubirea și încrederea de care vă bucurați în sânul consiliului. (Apl.)

Să ne dați voie, nouă celor mai bătrâni, cari am luat parte la actele mari ale vieții noastre publice, să vă spunem că v'am votat cu atât mai mare căldură și iubire, cu cât numele d-voastră ne reamintește epoca glorioasă în care părintele d-voastră, nemuritorul Ion Brătianu a condus destinele țării. (Aplauze furtunoase.)

Ion Brătianu simboliza interesul public, el reprezenta munca și cinstea neprihănită în administrația treburilor publice. Acestea sunt idelle pe cari le veți profesa și d-voastră; sunt sigur că ele vă vor conduce. Cu ele, vă vom da tot concursul nostru. (Aplauze).

Indreptându-ne privirea către Tron, să zicem cu toții:

Trăiască M. Sa Regele Carol! (Aplauze entuziaste).

Unde e manuscrisul?

»Prezentul« scrie următoarele:

Se împlinesc zilele astea doi ani, de când unul din cei mai buni fii ai poporului român, a închis ochii pe pământ străin, prada unei desnădejdi din care nimeni n'a încercat să-l scape și pe care nici chiar strălucita sa inteligență și trupul lui falnic n'au putut-o domina.

Cam pe vremea asta ne-a venit acum doi ani dureroasa știre că într'un orașel din Ungaria și-a încheiat năprasnic viața-i de lupte, emoțiuni și studiu, Gheorghe Popovici, fost membru în Reichsrathul din Viena.

Cum s'a petrecut această tragedie, cine l-a împins la acest act de supremă desnădejde, va ieși odată la iveală, și atunci se va vedea ce poate în lumea asta meschinăria omenească, și ce fire de elită, ce suflet mare a dispărut cu George Popovici.

Socotim însă că e momentul azi pentru o întrebare:

George Popovici lucra de ani de zile, cu o muncă de benedictin, la o operă fundamentală asupra dreptului vechiu românesc.

Mai știm că o mare parte din lucrarea aceasta menită a face epocă în literatura noastră juridică și istorică, era gata și că începuse s'o tipărească.

Unde se află acum manuscrisul? La cine? Ce s'a făcut cu el?

Dacă alții nu au pietatea de a lua asupra-și sarcina de a da la lumină această lucrare, de care toți cei inițiați sunt de acord a o califica de monumentală, însărcinarea asta și-ar putea lua-o un comitet compus din câți-va amici ai autorului, sau Academia Română, care s'ar onora în cel mai înalt grad prin editura unui asemenea op.

În orice caz însă, manuscrisul trebuie să iasă la iveală.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 6 Iulie n. 1907.

— **Decorați.** D-nii Take Ionescu și Ion Lahovary au fost decorați de împăratul Austriei cu marele cordon al Coroanei de fier, iar dl dr. Istrati cu marele cordon al ordinului Francisc Iosif.

— **Camera advocațională** din loc, anunță ștergerea din registrul camerei a fostului avocat *Venter*, din Șiria, decedat în zilele trecute, iar de curator a cancelariei sale a numit pe dl dr. Emiliu Monția avocat în Șiria.

— **Tricolor sfârticat.** Cetim în »Libertatea«: »Școlarii români din Făget au avut zilele acestea o petrecere (iunial). Doi feciori purtau la această petrecere tricolor românesc pe pălărie. Doi jandarmi au ieșit din tufiș unde se ascuseseră și ca să mântuiască patria au smuls, pela spate tricolorul de pe pălăria unui fecior și l-au

La boala «VÂNĂ de AUR», diabetă și intestine indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebunțeze medicamentul «ZERO», căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare. — Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere.

ZÉRO

La întrebunțare e mai ieftin decât hârtia. Ori unde se poate căpăta.

„ZERO“ e fabricament de vată, brevetat.

BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87-52.

Telefon 87-5

sfârticat. Cu atâta însă nu s'au îndestulit ci văzând că nimeni nu-și prinde mintea cu ei s'au făcut stăpâni pe petrecere, poruncind lăutarilor să le cânte »ciardaș«. Un faraon, care a avut curajul a se împotrivi a fost arestat până a doua zi. Toată lumea de față s'a scandalizat de purtarea lor. Solgăbirăul, întreat, a spus că el nu știe nimica.

— **Duel între deputați și ziaristi.** Din Cluj se scrie, că contele Bethlen Adam, deputat dietal, a avut un duel de sabie cu ziaristul Patai Tibor. Acesta din urmă a fost ușor rănit.

— **Numire.** Ministrul de culte și instrucțiune al Austriei a numit pe dl docent dr. Constantin Isoppescul-Grecul ca examinator pentru dreptul și procedura penală la facultatea juridică din Cernăuț.

— **Inițierea doctoratului în drept în România.** În București a avut loc la decanatul facultății de drept o întrunire a profesorilor dela acea facultate, cari împreună cu dl ministru Spiru Haret au discutat chestiunea inițierii doctoratului în drept.

Se zice că s'a decis inițierea doctoratului în drept, chiar cu începere dela Octombrie.

S'a emis ideea ca profesorii dela licență să treacă la doctorat, iar pentru licență să se numiască suplinitori, până la inițierea catedrelor.

— **Furtuna din ținutul Orăștiei.** Cu privire la furtuna ce s'a deslănțuit asupra ținutului Orăștiei, cetim în »Libertatea« următoarele amănunte:

N'a trecut bine o săptămână și în 3 Iulie n. după amiază de nou a dat peste noi o grindină ca și care nici nu am mai văzut. Mărimea petrii eră ca o nucă bună. A ținut ca 5 minute. Apoi s'a potolit și a urmat o ploaie curată. Ce folos însă că aproape tot ce biet mai rămasese din rândul trecut în bucate, a fost nimicuit cu desăvârșire. Grânele s'au făcut una cu pământul. Cucuruzul care era mare și frumos, a fost frânt, ca tăiat cu toporul dela pământ. Abia ici-colo câte un fir mai stă străjar trist peste holda bătuțită, cași cum lași în pădurea tăiată ici-colo câte-un lemn de semn! După viscol țărani veneau dela câmp în oraș plângând de desneajde! Iar a doua, a a treia zi am văzut venind dela câmp cară încăr-cate cu cucuruz verde, rupt de viscol, încât ne mai fiind nici o nădejde de o îndreptare a lui, oamenii l-au dus acasă de nutreț vitelor.

În comuna vecină Turdaș, grindina a prins în câmp pe un băiat păstor și neavând unde se adăposti, așa de grozav l-a zdrobit piatra, că a fost dus acasă fără știre de sine, ca mort!

Și așa e pe zeci de sate din ținutul Orăștiei. Tot în zilele acestea cu prilejul unei ploii, un bărbat și o femeie dela Hațeg au fost ajunși în hotarul comunei Măceu, de vifor. S'au așezat să se apere de ploaie, lângă o căpiță de luțernă. În aceeaș clipă însă s'a desprins un trăznet asupra căpiței, și femeia atinsă de el a murit pe loc iar bărbatului afară de spaimă și leșin, nu i-s'a întâmplat nimic.

— **Un roman românesc de Kotzebue.** »Rumänischer Lloyd« un ziar german național din București dar care păstrează cu toate aceste sentimente de respect și simpatie pentru țara în care atâți germani găsesc puțințe de a trăi o viață nu numai individuală, dar și națională, începe publicarea unui roman cu subiect românesc a lui W. v. Kotzebue, intitulat »Din Moldova« (»Aus der Moldau«). Subiectul romanului este luat din Moldova dela mijlocul veacului trecut.

— **Grevă de câmp.** În comuna Cenadul-maghiar din apropierea Aradului, muncitorii de câmp s'au pus în grevă, nefiind îndestuliți cu leafa ce o primeau. Despre grevă a fost încunoștințată pretura, de unde s'a prezentat, între muncitorii greviști, protopretorele Szaif, care vorbindu-le despre urmările călcării contractului legat cu proprietarii, muncitorii au reînceput munca.

— **Masa studenților români din Brașov.** Dl Virgil Onițiu director al liceului românesc din Brașov publică în formă de broșură »Darea de seamă a IX-a pe anul de gestiune 1906—1907«. După acest raport, averea totală a fondului a fost la 1 Iunie de 37.486.16 și 4900 de lei în efecte total 42.000 de cor. În cursul anului trecut 45 de

elevi au fost primiți la »masă«, dintre aceștia 35 de elevi gratis și 10 elevi au fost primiți cu prețul jumătate, plătind lunar în loc de 18 cor. 9 cor., pentru prânz. Față de nrul de 37 din anul trecut numărul beneficianților în ăst an arată un spor de 8 elevi.

Cheltuelile s'au urcat în anul expirat la 5376.87. Din darea de seamă în care se publică în mod amănunțit contribuțiile făcute în anul de gestiune 1906—7 și situația fondurilor speciale, cari s'au sporit în anul acesta cu fondul »Simion Damian« nou inițiatul, vedem cu plăcere că interesul marelui public românesc față de această instituție umanitară crește din an în an, realizându-se și de astă-dată față de anul 1905/6 un spor de 3027.21 cor., și 100 lei în efecte.

Ne pare bine că la fondul acestei folositoare instituții vedem contribuind pe românii din toate părțile și vedem împărțându-se tot așa elevii din toate părțile locuite de români, fără deosebire de confesiune (între ei se află — ce-i drept un singur elev gr.-cat., dar faptul acesta se explică probabil prin numărul cel mic al elevilor gr.-catolici la liceu).

Astfel între dăruitori vedem români atât din Brașov, cât și din restul Ardealului și din Bănaț, Arad etc.

— **Copilul și vipera.** Din Mehadia ni-se scriu următoarele: Soția lui Ioan Popescu din o comună învecinată în fiecare dimineață își lăsa copilul de 2 ani sub strășina casei, până ce dansa lucra prin curte și grădină. Și, ca băiatul să nu plângă, îi da o farfurie cu lapte. Joi, după ce femeia isprăvisse cu lucrul s'a dus la băiat, dar mare i a fost spaima când a văzut că din farfurie se îndoapă o viperă. Mai mult s'a îngrozit când a văzut că băiatul cu lingurița, pe care o ținea în mână mângăia gingaș capul viperei. Timp de câteva minute mama a rămas nemișcală, privind scena înfiorătoare. În sfârșit vipera și-a scos capul din farfurie și a dispărut în curte. La strigătele mamei, vecinii cari alergaseră acolo au prins vipera și au omorât-o.

Când copilul au auzit despre asta a început să plângă și a spus că vipera deja de două săptămâni vine la el și-i ajută la consumarea lăptelui.

— **»Fata Morgana« pe Oceanul Atlantic.** Pasagerii ce traversau săptămâna trecută Oceanul Atlantic cu vaporul »Philadelphia«, au avut ocazia să admire un fenomen de o frumusețe rară.

Pe când se aflau în largul mării, ei zăriră deodată un mare vapor ce traversa oceanul... aerian.

Imaginea era de o puritate și exactitate matematică și din observațiunile făcute s'a văzut că era vaporul francez »Lorraine«.

Căpitanul vaporului privi tot orizontul cu telescoapele cele mai tari ce posedă pe vas, dar nu putu să vadă nimic. Atunci puse în mișcare aparatul telegrafic fără fir și peste câteva secunde primi răspunsul »Loraniei« care încă se tot vedeă pe orizont.

Fenomenul era de o perfecțiune și claritate uimitoare. Se putea distinge tot ce se petrece pe bord, toate mișcărilor și toate detaliile.

Oceanul era liniștit. Soarele era învăluit în nori și »Fata Morgana« a durat o jumătate de oră până când a început să se piardă încetul cu încetul, și în fine a dispărut cu totul.

— **Teatru electric.** Pe strada Boczkó, peste drum de »Boul roșu« a sosit teatrul electric alui Winkler. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la Paris în anul 1900 a fost distins cu Grand Prix. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În Ungaria aici se poate vedea pentru prima oară.

Tablouri liniștite, asupra ochilor au un efect plăcut.

Curentul electric e condus de mașinaria proprie cu aburi care are o putere de 20 de cai.

Reprezentații zilnice, cu cel mai mic preț de familie.

Programa: în 6 și 7 Iulie, Sâmbătă și Duminică. 1. Țăranul pentru prima-dată în capitală (Humoristic). 2. Iubirea e invențioasă. 3. Desvoltarea fluturului (Colorat). 4. Fugirea pictorului falimentat (Humoristic). 5. Bucuriile căznicei (Humoristic). 6. Excursia familiei Mayer (De răs). 7. Hoț neîndestulit (Foarte de răs). 8. Prima aventură de amor. 9. Pe pusta dela »Hortobágy« (După natură). 10. »Spaima roșie« (Admirabil colorat).

Programa: în 8 și 9 Iulie (Luni și Marți):

1. Curentul electric (Foarte amuzant). 2. Păzește! e nou pictat (De răs). 3. Panorama »Faulhorn« (După natură). 4. Bilete gratis. 5. Bogăție de o zi (Interesant). 6. În vifor și după vifor (Fotografie de noapte). 7. Bărbatul nenorocit. 8. Soldatul de rând Duminică (De răs). 9. Don Juan ca-și camerier (De răs). 10. Văduva marinarului (Pătrunzătoare).

În programa următoare se va putea vedea în culori admirabile așa-numita »Spaima roșie«.

Tablouri curate fără oscilare. — Cele mai noi fotografii ale Europei.

Însăș vieța lucrează pe pânză.

Program cu caracter exclusiv familiar.

Reprezentația se va ținea și în timp de ploaie.

Repertuar bogat. Duminica dela 3 oare după prânz până la oarele 11 noaptea. În celelalte zile se încep reprezentațiile dela oarele 8 și 9 seara.

Prețurile: locul I: 60 fil., locul II: 40 fil., locul III: 20 fil.

Solicită cu părtinire on. public cu distinsă stimă
Winkler Lambert, proprietar.

Mașini și filme totdeauna în mare asortiment se află de vânzare la proprietarul.

— **Ospătărie națională în Arad.** Recomandăm cetitorilor nostri ospătăria națională românească din Arad. În strada Boczkó, aproape de centrul orașului, ducând tramvaiul pân'acolo, dl Ignatie Pașca a zidit un frumos otel (cu 25 camere) și restaurant, care poate fi un loc de întâlnire al tuturor românilor călători. Este și o datorință a-l sprijini, fiind român, dar și de altfel otelul, mai teftin decât toate, oferă cel mai mare comfort, fiind aranjat foarte modern.

— În Arad, strada Forray în palatul contelui Nădasdy, orologierul și juvraul Zinner Vilmos vinde tot felul de oroloage și juvaericeale.

— Au sosit bijuteriile de moda cea mai răspândită. Mare asortiment de tacămuri de argint. Oroloage de buzunare de aur, argint și oțal. Un departament separat se găsește fabricații de argint china de prima calitate. Gallert S. és fia, Arad, Piața Andrássy nr. 22.

— **Kerpel Izsó** din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundant asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cantolarie, cele mai nouă bucăți musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul »Am fost bețiv.«

Felurimi.

Câni scumpi. În Anglia și America se caută mult câni buni și scumpi. Nu e raritate, că o damă mai bogată cumpără un câne cu trei mii de coroane, dar găsim și sume mai mari, cari s'au plătit pentru un singur câne. Actorul american Ermut și-a vândut cu 25.000, Green cu 28.000, Madame Yayger cu 24.000 franci cânele.

Afară de aceasta s'au vândut: un câne de turme cu 17.000 cor., un altul cu 24.000 cor. În două cazuri s'au vândut câni cu câte 14.000 cor. Mai scump a fost vândut însă cânele de oi scoțian numit Squire of Tyton, pentru care s'a dat nu mai puțin decât 29.000 cor.

Concert, petreceri.

— **Mare concert artistic, în Bocșa-montană.** Românii din Bocșa-montană și jur vor avea în curând o seară plăcută. Vestitul cor din Recița-montană va da Duminică, în 21 Iulie st. nou un concert, la care va cooperă capela montanistică, susținând acompaniamentul orchestral. Renumele de care se bucură această reuniune de cântări, a 2-a după cea din Lugoj, în Bănaț, și care a avut cinstea deosebită să deschidă concertul festival din arenele romane cu un succes strălucit, n e asigură pe deplin, că și de astădată va mulțumi și va încântă pe toți iubitorii de artă și muzică națională. Corul e compus, la olaltă cu orchestra din circa 100 persoane și va păși cu un program din cele mai alese, pe care îl vom publică în nrul viitor.

— Tinerimea română din Brad și jur invită la petrecerea de dans, împreună cu reprezentarea teatrală, pe care o va aranja la 12 Iulie 1907 în ziua de Sf. Petru și Pavel în sala hotelului „Central” din Brad. Inceputul la 8 ore seara. Veritul curat e destinat pentru fondul gimnaziului din Brad. Suprasolviri și oferte se primesc cu mulțumită și se cvitează pe cale ziaristică. Suprasolvirile sunt a se trimite la dl George Jula învățător în Brad. Comitetul aranjator.

Program: „Millo directorul sau Mania posturilor,” comedie cu cântece într'un act. „Drumul de fer,” Comedie cu cântece într'un act. După producțiune urmează dans până în zori.

Economie.

Raporturile economice între Austro-Ungaria și România. — Un fruntaș politic din Viena vorbind despre relațiunile economice ale Austro-Ungariei cu diferitele state s'a exprimat astfel în ce privește România.

Partidul liberal acum la putere urmează o politică cu deosebire protecționistă. Ministrul de finanțe, Costinescu e neînduplecat în aceasta.

Nu se poate prin urmare spera că punctele prohibitive ale tarifului autonom român să fie reduse.

E de adăogat că Austro-Ungaria furnizează României în special acele articole pentru care România are de gând să creieze industrie proprie.

Exportul austriac în România se urcă la 90 milioane; acela al României în Austria numai la 40 milioane.

Din cele 90 milioane aie exportului austriac numai 60 privesc produsele industriale; celelalte 30 privesc importul de fructe meridionale, pe care teren Austro-Ungaria va trebui să se teamă în viitor de puternica concurență italiană.

România, însă vrea să accepte tratatul cu Austro-Ungaria numai când i-se va acorda libera trecere a vitelor tăiate prin Austro-Ungaria.

Dacă agrarienii vor ceda asupra acestui punct, s'ar putea încheia ceva, almintrelea nu.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 6 Iulie 1907

INCHEEREA la 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	10.95—10.96
Secară pe Oct. 1907	8.62—8.63
Ovăs pe Mai	7.84—7.85
Cucuruz pe Iulie 1907	6.02—6.03

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Octomb. 1907	10.97—10.98
Secară pe Oct. 1907	8.68—8.69
Ovăs pe Mai	7.90—7.91
Cucuruz pe Iulie 1907	6.68—6.69

Ultime informațiuni.

Din dietă.

— Prin telefon.

Budapesta, 6 Iulie 1907.

În ședința de azi a camerei s'au discutat petițiile date camerei contra emigrărilor.

Brediceanu luând cuvântul spune că una din cauzele principale ale emigrărilor în Banat și printre români sunt întinsele moșii pe cari le are erarul printre români. Statul, în loc să împărțească pământurile acestea printre români, aduce coloniști unguri și românii sunt nevoiți să părăsească țara.

Iată ce face șovinismul. Tot șovinismul a condus pe Henț să propuie repatrierea emigranților unguri iar nu a tuturor cetățenilor fără deosebire de limbă.

Ministrul **Andrássy** răspunzând, zice că însuși **Brediceanu** a recunoscut că românii emigrează mai puțini deci ei se simt bine aici în țară, dovadă că plângerile și acuzele deputaților români ar fi nedrepte.

Brediceanu (întrerupând): Din contră, faptul acesta dovedește trăinicia și îndelunga răbdare a poporului nostru!

Ministrul **Andrássy** răspunde la două interpelări adresate de deputatul **Brediceanu** în chestia alegerilor dela Bocșa. Candidații naționaliști ar fi provocat zice, un formal războiu civil între locuitorii români și unguri.

Brediceanu răspunde: Ce războiu civil? În cercul Bocșa este o singură comună neromânească, și 32 românești și totuși guvernul a adus aici 600 de jandarmi. În interpelarea mea am arătat tot fapte concrete și reale, iar dl ministru a fost să răspundă la acestea.

Ministrul **Andrássy** răspunde unei interpelări a deputatului român **Stefan C. Pop**, în chestia teroarei dela adunarea din Beiuș. Cu cinismul cârmuitorilor noștri el răspunde că nu ungurii ci românii ar fi provocat turburarea dela **Beiuș**.

Este drept că nu subprefectul local, ci alul din cercul învecinat ar fi dizolvat adunarea, dar aceasta din pricină că subprefectul local era bolnav. (De observat că subprefectul străin (**Markovics**), pare-mi-se despre care-i vorba nu-i din cercul învecinat ci dintrunul cu mult mai depărtat. Afară de aceasta prezența lui era de prisos căci în **Beiuș** mai sunt alți trei subprefecți).

La sfârșit **Hodza** interpelează în chestia listelor electorale falsificate dela **Verbó** unde au votat și morții.

Ședința se ridică la 2 ore.

Luni nu va fi ședință iar Miercuri sau Joi, camera se ajurnează.

PARTEA LITERARĂ.

Opera lui Vlahuță.

(5)

Cum curge vremea. Trece vremea. Ce mare te făcuși. Mai ieri erai numai de-o schioapă.

Când te dam huța pe picioare,

O minunică răsfățată,

Și te 'ntrebam care-de-care:

Ce ești mata — băiat, ori fată?

Par'că te văd cum ne sai în gât la toți și îți dai obrăjii pradă gurii noastre și toate lași să îți se vadă, căci n'ai de ce îți-le ascunde. Jos la prag, aproape desbrăcată, dai guriță unui pisoiu ș'apoi alergi și frânțești ușile ca o nebună. Plină pe mâni și pe obraz de toate celea, tu umpli casa de haz și de fericire. Azi, firește, ești domnișoară serioasă și cuminte.

Și totuș, nu știu cum îmi vine,

Când văd acești doi ochi ce cată

Așa frumoși și mari la mine,

Și știu că-i sărutam odată!

Ce dor, trebuie să te cuprindă de dragostile din povești când te privești în oglindă și vezi cât ești de frumoasă.

Căci ești în vârsta când fioruri

Te-apucă așa ca din senin,

Când te frământă mii de doruri

Și nici nu știi de unde-ți vin...

Ți-e greu de lume și de tine. Par'că ai jubi și n'ai pe cine, par'că ai pleca și nu știi unde. Nu poți dormi. Cu fața n sus încremenești ceasuri întregi, robită de-un amor himeric, de un farmec, pe care nu-l pricepi. În gând vezi un tinăr trist frumos, cu ochii mari visători. Nu l-ai mai văzut, dar îți pare cunoscut și-l iubești. Și te cuprinde atunci o milă de tinerețe ta și a lui. Ai vrea să-i te arunci în brațe — și învinsă de dorinți secrete te 'ntorci cu fața spre părete și plângi ca o nebună.

Ce dulce e acest prinos

Al unui suflet fermecat

De-un vis atât de dureros,

Ș'atât de fără de păcat.

Ca mâne o să vă întâlniți, o să tresăriți, cuprinși de același farmec și tu îți vei pleca ochii la pământ înfiorată de privirile lui. Vă veți prinde de mâni și aceleași dorinți lacome vă vor încinge. O să cădeți unul în brațele altuia și veți fi fericiți. Dar nu poți îmiedeca vremea, ca fericirea lui și-a ta, să nu mai poată avea sfârșit, în veci să te străbătă același dor, să te înfioare același vis, copilă desmerdată și neștiutoare de dureri.

Ce fericiți am fi împreună. Ne iubim, fără să ne fi amintit lucrul acesta unul altuia. De mult aștepti să spui eu cuvântul dintâi. Din ochi ne vorbim noi prea destule. Ne înțelegem de minune și totuși ne sfiim a spune ceace fiecare am înțeles. De ce nu începi tu, căci ție ți-e mai lesne, apropiete de mine și 'ntinde-mi mâna, să ți-o sărut și fără de veste ne-om pomeni îmbrățișați.

La ce vrei să se risipească

Atâtea visuri înzadar?

La ce comoara ta firească

Să ți-o îngropi ca un avar?

Acuma ești doară cu inima fierbinte, frumoasă și iubită. Ce mai aștepti, de ce să tânjești?

Nu simți cum prinde să te'mbete

Tăria 'nfrântelor dorinți?

Nu vezi cum arzi de sfânta sete

A sărutărilor fierbinți?

Ascultă de indemnul tinereții tale. E atâta timp de când te-aștept.

Ce fericiți am fi împreună!

Ne-am alinta, ca doi copii.

Acu ni-i vremea numai bună

De desmerdări și nebunii.

Vino și fă din mine ce vrei, fi stăpâna vieții mele, rentoarce-mi vrenile senine din copilărie!

Nu-i de-ajuns. Ești frumoasă: ochi mari, gură mică, ești **Venus**. Dar ești rece ca marmora și de aceea să nu te mire, că nu miști nici o inimă. Nime nu-și va închina dorul unei statui ambulante. Poate se va găsi vr'un fante, care să-și mintă lui și ție, dar n'ei ști niciodată, care e adevărata dragoste și nebunia ei dulce, căci n'ai zimbet, nici privire, să scoți pe cineva din minte. Chipul îți e nemișcat, ochiu-ți e nepăsător, așa, că orce dor trebuie să moară când îți cunoaște inima,

Frumșeța ta de-l naște

Nepăsarea ta-l omoară.

Inimile vor vieață,

Nu se frâng așa'n neștire,

Cerșind pietrelor iubire

Și foc sloiului de ghiață.

Venere, scoasă din valuri, e păcat, că ești femeie și e păcat, că ești frumoasă!

Liniste. (Amicului meu *Delavrancea*). Tinere, de-ai ajuns să-ți legi în stiluri vr'o durere, ori vr'un vis, nu-ți întemeia lume de iluzii pe scrisul tău, căci e mare invidia, dușmănia celorlalți e fatală,

Când de-asupra lor talentul ți-a dat aripi să te înalți

Și când leneșă lor minte, dată pe gândiri ușoare,
Se împiedecă de-o muncă, ce-o cutremură și-o doare.

Nu te-aștepta să-ți fie calea cu fiori sămănată. Munca de artist e crudă. Câte visuri nu-ți întuneci tu, în trista descurajare de-a vedea cât de departe-i strofa scrisă de cea pe care ai purtat-o în minte. Și de-ai izbutit să 'ntrupezi o icoană, cum vrei tu ca în pervazul altor minți, să rămână tot icoana ta senină, îmbrăcată acolo de altă lumină.

A, — sunt fericiți aceia, căror nu li-e dat să știe
A creării dureri sfinte și pe care îi îmbată,
Ritmul generos, în care își scriu proza nesărată.

Al acestora-i triumful: vecinic fețele senine,
Drepți, îmfulurați, cu un zimbet protector, pri-
vesc la tine.

Poșta Administrației.

George Lungu, Dobrica. Am primit 10 cor. în abonament. Mai 9 coroane aveți de plătit pe 1907.

Redactor responsabil **Ioan N. Iova.**
Editor-proprietar **George Nichin.**

Loc deschis.

Mai fac și matrață de sârmă de oțel. Corespondență în limba maghiară, engleză, franceză și germană.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința m. on. public, că în Arad, Weltzer János-utea și Batthyány-utea în colț a m m a r i t cafeneaua mea „HAZAM”

cu o sală de vin și berărie

și am aranjat-o din nou; din str. Batthyány se poate intra în acest local pe intrare separată, unde

azi deschid

o cameră de vin

de promontorul Aradului, în 7 al lunei curente, deci Duminecă, după amezai.

Cere sprijinire cu servilism:

Havanesák József,
proprietar.

ORFEUM

în Grădina „Micado”

începând cu 1 Iulie 1907 n.

zilnic la orele 10 seara

va da prima

societatea evrească-polonă-maghiară

(din Orpheul Wertheimer din Pesta)

Mare Concert

în care se vor prezenta zilnic comedii maghiare și polone cu program strict familiar.

Elena Tarnai cântăreață de operă magh.	Rabinowitz Hermann comic evreu-polon.
Anna Turós cântăreață maghiară.	Bodrogi Rezső humorist de salon maghiar.
Flora Klug actriță.	Klug S. tenor de operă.
Clara Desser cântăreață evreo-poloneză.	Desser J. comic evreu-polon.
Ienny Berg soubrett polon.	Berg J. humorist de joc.
Barnai J. măstru de muzică.	

Prețul locurilor: Locul I: 1 cor. Locul II: 60 bani.

In timp nefavorabil în cafenea.

Szűsz Mór, cafegiu.

Sanatoriul și hidroterapia

alui

Dr. RÁCZ ÖDÖN

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-utca nr. 7.

Telefon 639.

Deschiu îndecursul anul întreg pentru bolnavi interni și externi.

Băi electrice. Hidroterapie, tratament electric, băi de carbogen, de ectină și minerale. Tratament cu aer cald, dulapuri de aburi, cură de nomol de Pöstyéni. Băi de nomol de Franzesbad, cu nomol original. Impachetări cu nomol. Inhalatțiuni. Masage cu vibrații. Cură de slăbire și îngrășare.

Se recomandă:

la nervozitate, istovire de ori ce fel, afecțiuni de stomac, intestine, inimă, plămâni și organele respirării, la reumă articulară și musculară.

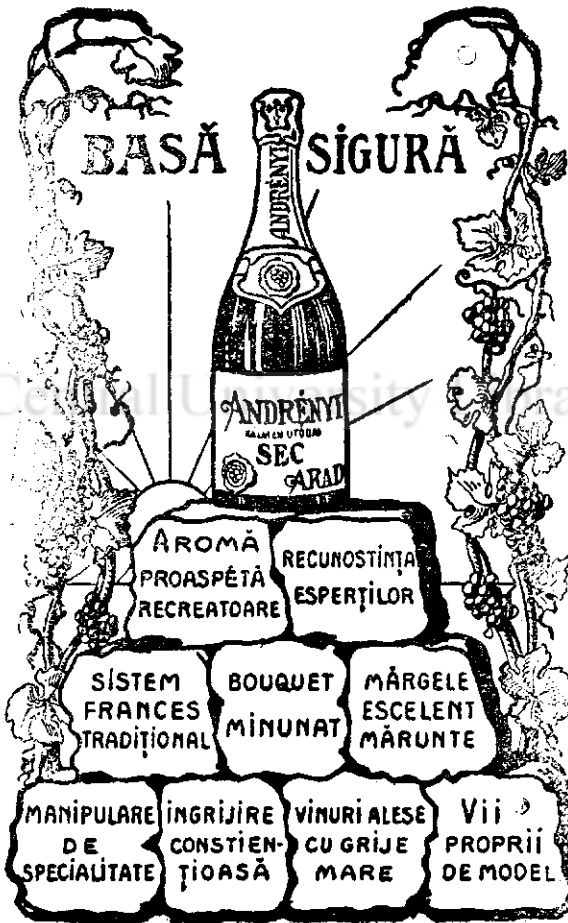
Resultate escelente.

Supraveghiere permanentă medicală; prețuri ieftine, Pensiune (locuință și alimentare) pe zi 3—5—7 cor.

Cu plăcere ofere prospecte și lămuriri

Dr. RÁCZ ÖDÖN

proprietarul și conducătorul institutului.

Doamnelor!

CREMA LOTUS este cea mai bună și mai nesticăcioasă alifă pentru înfrumșetare, întrebuițându-se atât ziua cât și sara. Delătură totfelul de pete, precum: pistrui, pete de ficat, casuri și buburuze, beșicătură și precugiuni.

Fața primește o culoare frumoasă și cald SAPUNUL LOTUS e sapun de toaletă, are miros plăcut și se poate întrebuița și fără cremă.

PUDRA DE FLOARE LOTUS în culoare albă, roză și galbînă. Pregătită după metoda americană, un mijloc de înfrumșetare inafentiv și admirabil. Se recomandă și doamnelor mai în etate. Pentru că delătură încreșiturii și redă o față tânără.

Prețuri: Crema Lotus Cor. 1.—
Sapunul „ „ 1.—
Pudra de floare Lotus, flacon mare „ 2.—
„ „ „ „ flacon mic „ 1.—

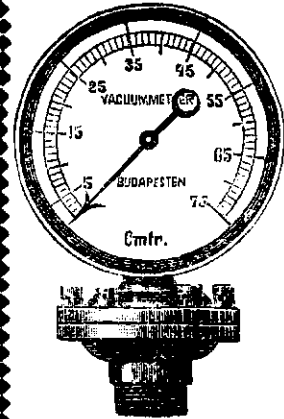
Magazinul principal: în grădina de pălării pentru doamne:

A „Párisi nőház”,
SZEGED, Iskola-ut 13 sz.

Comande din provincie pe lângă rambursă. Vanzătorilor prețuri scăzute.

Perlfaszter Sándor

mechanic de cumpene și măsuri atmosferice
BUDAPEST, VII., Barcsay-u. 6.

Gătește măsuri atmosferice în deosebite chipuri și construcții pentru apărarea de aburi de apă, măsurătoare pneumatice (pneumometre), hidro- și pirometre. Măsuri elastice, invelatoare, termometre

Primesc reparaturi cu garanția de un an. Comandele din provincie le efectuează punctual și prompt.

Ceasornicele de controlă le repară cu garanția de 3 ani.

Prețuri curente gratis și franco.

Cimbalmă

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloage mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta „ȘCOALA” de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit

VARGAPÁL

fabricant de cimbalmă și de muzice
MAKÓ (casa proprie).

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francisc Kwizda

furnisorul curței c.-reg. austro-ung., reg. române și prin. bulgare

farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

Restitutions-Fluid de Kwizda

este apă de spălat caii,

brevetată ces.-regală.

O sticlă costă 2.80 cor.

De 40 de ani se folosesc în stăulele de curte, în grajdurile mari ale singuraticilor și în ale miliției, ca înțăritor excelent, la înțepenirea mușchilor, etc. la adresări are rezultat minunat, căci face ca cai să birute mai multă muncă.

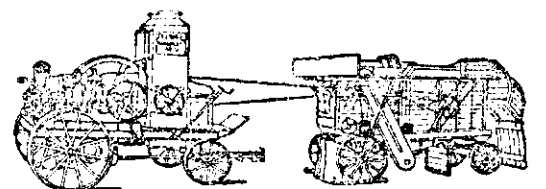
Numai având breveta alăturată o veritabilă Restitutions-Fluidul de Kwizda.

Să trimite preț-curant cu icano gratuit și franco Deposit general: Iosif Török farmacist, Budapest Király-utca 12, Andrássy-ut 26. I

Numai adevăratele

motoare și LOCOMOBILE „PLEWA”

au cea mai ieltină și mai sigură putere de muncă pentru scopuri economice și de moară. Durata ei e calculată cât viața unui om. Consumpțiunea pe oră 2—3 litri oleu necultivat, benzin sau gaz.

Catalog și preliminară gratuit. — Condițiuni, solvire foarte avantajoase.

Adresa: **Dénes B. motorspecialista**
Budapest, V., Lipót-körut nr. 15.

Vă rog să fiți cu băgare de samă la adresă și s'o păstrați.

Mijlocul cel mai bun de înfrumusețare din lume! Crema de față Regina

care pentru însușirea neîntrecută de frumusețare la expoziția din 1900 Paris a fost premiata.

Crema Regina curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. **Un borcan 1 cor. 40 fil.**

Pudra Regina se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele de pân' acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roză și cremă. **O șcutulă 1 cor. 40 fil.**

Sapunul crema Regina e sapunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumusețarea feței. **O bucată 70 fil.**

De vândut în laboratorul chemical a lui **Temesváry József, apotecar SZEGED, Petöfi Sugár-ut** și la **Török József, apotecar, Budapest, Király utca.**

AVIS.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public, că *berăria de bun renume*

„KISPIPA“

din Arad, strada Salacz nr. 3 **am preluat**

și voi conduce personal mai departe.

Mă voi nisiui ca prin **cuina mea bună, cu vinurile mele bune, bere proaspătă și cu prețuri modcrate să-mi câștig încrederea oaspeților mei.**

Cere sprijinul onor. public

cu toată stima:

Szeltmann Lajos
ospătar.

Toți aceia

cari vor să aibă o

bicicletă

cu picioare trainice de mână sau cu motor să se adreseze cu încredere la

Gartner Samu

mare fabricant de mașini de cusut și biciclete

Arad, strada Weitzer János,
(Palatul Minorităților).

unde se află biciclete de toate felurile cu prețul cel mai moderat. Reparațiunile se fac punctual. — Mașini de cusut se află în magazin permanent. Condițiuni favorabile pentru plată în rate.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de ghiată (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce suferă de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director. **Z. Szöke Albert** din Panczélcséh îmi scrie următoarele:

Spiritul de ghiată l'am primit cu mulțămărită; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsă, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce suferă.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul **Spirit de ghiată** a întrecut D-Tale toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de ghiată (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de ghiată.

Atkár Bander Gábor, mäsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e laudat **spiritul de ghiată.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

H A T V A N.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă se numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

Să ne ferim de imitațiuni.

Vânzare de VIN în mare și mic, producțiune proprie,

din podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litra	— cor. 52 fl.
Vin vechiu alb	— " 64 "
Rizling alb	— " 80 "
Schiller (roșu)	— " 56 "
Vin roșu vechiu	1 " — "
Rachiu de drojdie, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1 " 60 "
Pelin sârbesc, veritabil	1 " 20 "

Se poate căpăta la

Quirini Sándor,

Arad, Aulich Lajos-utca 7 e.

Lucza József

curețitoare de rochi chemica și gouvrat

SEGHEdin, strada Laudon nr. 9.

Rochi pentru dame, haine bărbătești și de copii, îmbrăcăminti preoțești, uniforme militare.

OBIECTE PENTRU CASĂ

perdele, fețe de masă, cuverturi, broderii, stoffe de mobile, mănuși, umbrele și tot felul de obiecte din fahul acesta. Rochiile se curăță întregi nedescusute, fără să-și piardă culoarea, lustrul și fasonul.

Curățitul unei haine bărbătești 1 fl. 20 cr.

Micile reparaturi și călcatul hainelor dela curățit, este gratuit.

Catifea și plūs, se primește pentru aburat. Gouvratul se execută în felul cel mai frumos și uimitor de ieftin. Curățitul chemie al perdelelor de dantelă, se execută cu multă îngrijire.

Comandele din provincie, se execută punctual și repede.

Cel mai mare galonar de mobile și podoaabe femelești din țară.

Özv. Barcza Györgyné

prăvălie de tapeturi pentru mobile și căruțe

SZEGED.

Fabrică de fireturi de mobile, galoane,

crepuri, crețuri, fireturi de perdele și draperii, ciucuri, tivituri de covoare, nasturi de plapomă, rose, rețele de pat, galoane și ciucuri pentru care funebre.

Serviciu repede, prompt și ieftin!

Daca vrei să cumperi

ghete bune și țititoare

de lână prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Gzernóczky Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de gheteghete pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

Un talp bere de curte 9 cr.
O halbă 14 cr.

Avis!**Avis!**

Cu deosebit respect aduc la cunoștința distinsului public, că

berăria orășenească de sub teatru

am luat-o în arândă

și acea voi ajusta conform tuturor recerșințelor moderne. Din ziua aceasta voi avea cea mai excelentă bere de Kőbánya a primei societăți ungurești pe acții așa numită

BERE DE CURTE

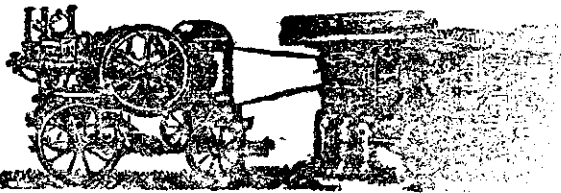
apoi vinurile de sub podgorie de cea mai bună calitate. Cuina pe lângă prețurile cele mai ieftine totuși va corespunde cerințelor moderne.

Cu deosebită stimă: **Kányá Géza.**

Un talp bere de curte 9 cr.
O halbă 14 cr.

Cele mai bune provisiuni de mașini de treierat din lume.

Deplină responsabilitate pentru excelența trrierare.

Se pot folosi între case acoperite cu paie și fără permisiunea autorităților.

Distins cu 12 de premii

Recomandă pe lângă deplină responsabilitate și pe lângă prețurile cele mai avantajoase în rate anuale de 3—5 cele mai simple și cele mai perfecte

provisiuni de călcat cu motor

din motor, precum cele mai perfecte

fecte motoare cu benzin-petrolin sau oleu de minerale.

Kállay motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43.

Numai în aceasta colonie se pot găsi renumitele

motoare cu benzin, petrolin și oleu de minerale,

provăzute cu instrumente de stropire, ce se pot vedea foarte acomodată pentru scopuri economice și industriale. Tot așa și provisiuni de treierat cu locomobile de benzin și cu electricitate.

Mare capacitate de muncă. — Prețuri ieftine. — Cele mai puține spese pe zi.

Cine voește se cumpere motoare ieftine de construcție admirabile să se îndrepteze cu încredere către aceasta firmă de specialitate.

Ca să putem răspândi cât mai mult motoarele noastre primim în schimb mașini de vapor folosite.

Fiți băgători de samă la adresa exactă

KÁLLAY motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43
— Cataloage gratuit și franco. —

Telefon-nr 469.

Telegr. adr.: „Grüner-Varga“

Grüner és Varga Szeged

Cheque-cont la Posta Ungară 16,308, la cea Austriacă 99,403. — Giro-cont la Banca Austro-Ung.

Manufactura de cânepă, în și justă.

Tot felul de ștreanguri de cânepă, - ștreanguri de sârmă, - Gurtuni, - vadră din cânepă, - ață de țesut (sfoară), - cânepă și călți, - Dresni-saci, poneve, pânză jută pentru pachetare. Articoli pentru economii: ștreanguri pentru căruțe, mreșă de acoperit caii, hamace (pat).

SPECIALITATE: Mreșe, leagăn pentru copii, legături pentru snopi.

Au sosit becurile sistemul cel mai nou!

Cea mai nouă iluminare!

Becuri sistem „Auer“ putere raselor de 100 lumini pe oră 3 flori.

ARGINTURI DE ALPACCA.

Obiecte de ornare

din metal, porțelan și sticlă.

Modele de rame pentru icoane.

Telefon pentru oraș și comitat 451.

GEBHART TESTVÉREK, ARAD, Piața Andrassy 4

prăvălie de porțelan, sticlă, oglinzi, rame și candelabre, îndeprindere de sticlărie (Hotelul „Pannonia“).

Mașini pentru stropirea viilor și arborilor

Construite de oameni specialiști distinși întrec atât în privința lucrării, precum și a durabilității orice fabricate de până acum. Nu face risipă în materie și e ușor de manut de către oricine.

Un stropitor foarte tare făcut cu totul din aramă, supus probei, trimitem de bucata cu preț de 45 coroane.

La comanda de odată a 10 bucăți un sezăământ de 5%.

Pentru fiecare bucată 5 ani garanța, se pot comanda exclusiv la noi fabricanții.

Pregătim orice fel de cazane de orice sistem pentru ferberea rachiiului, cu aparat de recoriro după plac, sau după sistemul inventat de noi, prin care câștigăm cu 20% mai mult rachiu și mai gustos decât până acum.

La comandă trimitem cădări pentru licitare sau de orice fel.

Lucrările de aramă le efectuăm iute și punctual.

La comande ne rugăm dacă se poate a ni se trimite desemnuri și măsuri.

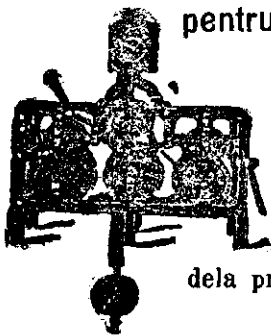
Szijasrtó Testvérek, arămari

depu pentru fabricare și reparaturi de stropitoare în Kecskemét.

Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private

regulează și aranjază mai favorabil

MÜLLER JÁNOS

succesorul lui Mayer Károly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage

BUDAPESTA,

VII., Csömöri-ut 50. (casa proprie).

Cataloage și specificări de prețuri trimite gratis și franco.

Vederea cea mai puternică

se poate avea numai cu ajutorul

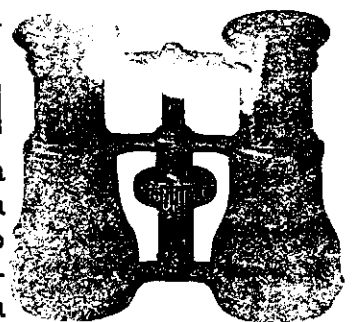
sticlei de cristal

ciselată foarte fin și probată ca perfectă, care se poate cumpăra în cadre deosebite și după o cercetare conștiențioasă cu prețurile cele mai ieftine la firma

HAHN TESTVEREK

Telefon 149. în LUGOJ Telefon 149.

Comandele cu posta se efectuează precis și prompt.

Unele de fotografat, gramofone etc. etc. se vind cu prețurile originale de fabrică.

Cataloage de gramofon gratis și franco.

Acuma a sosit
Untura de peste proaspătă
de Norvegia

fară culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra
supărărilor reumatice
este escelentă
Spiritul Reuma

încercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

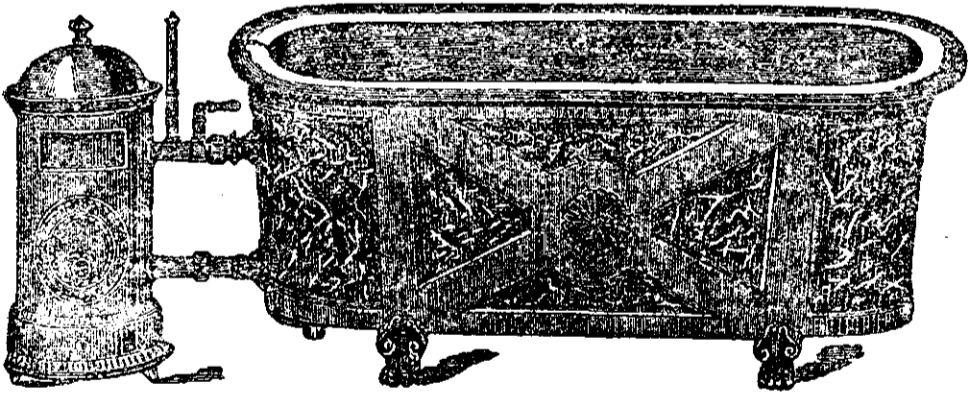
Rozsnyai Mátyás
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

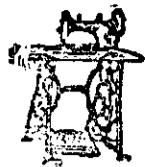
Nr. telefon 331.

Vană de scăldat cu încălzitoare cu cuptor ce încălzește jur-
împrejur dela 50 cor. în sus.

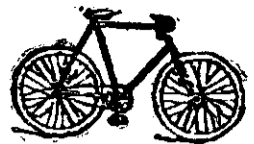
Asortiment mare în tot felul de vane, precum: vane atârinate, vane de șezut, vane pentru copii, etc. Primesc instalare de apaducte, de closete engleze și de pompe.

EFKOVITS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51tr.
Preț-curent gratuit și franco.

Fempel E.
Pancsova.

Espediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d. e.: garnituri de îmblătit, ciure, grape, tăietori de tulei, mașini de sfărâmat, teasc de struguri, ș. a., ș. a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

În atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.

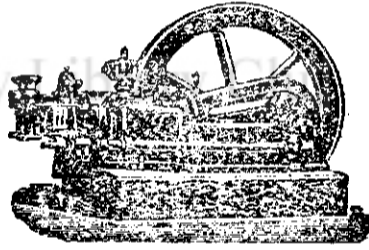
Assael Jakab Fiai

atelier de mașini, pregătitor de motoare cu gaz și benzin

ARAD, Piața Andrassy Nr. 17.

Pregătim tot felul de mașini după model sau desen, tot așa efectuim și dregerea conștientioasă

de locomobile, mașini stabil și de trierat, motoare

Pregătim răsgaite de cucuruz noaună și după modelele noastre proprii.

Atelier de dregere pentru tot felul de mașini pentru economie. — Cele trebuincioase pentru mori, precum și transmisii și roțile pregătim ieftin și prompt.

Tot astfel primim transformarea a tot felul de motoare de gaz, petrolu și benzin.

Oficina de dregere și magazinul cel mai vechiu de bicicletă și mașini de cusut.

Hammer Vilmos mechanist

ARAD,
Piața Szabadsá
nr. 7.

Asortiment bogat de
mașini de cusut **SINGER** și **MINERVA.**

Unicul magazin de
renumitele mașini de cusut

— PFAFF. —

Cel mai ieftin mijloc de cumpărare de articoli pentru bicicletă și mașini de cusut.

În magazin se află
mare asortiment de
gramophone și plăci.

Condiții de solvire foarte avantajoase.

MARE
OFICINĂ
DE
DREGERE.

Cel mai frumos loc de vilegiatură în ARAD.

Să nu negligeze nimeni de a merge

în chioscul de nou re- novat din Parcul „Baross“

unde stă la dispoziția onor. public

Buffé rece și Cofetăria.

Zilnic cântă lăutarii dela orele 5. — Atât prețurile buffetului cât și ale cofetăriei sunt cele mai moderate și astfel întru toate acestea cere părținirea

Mihályi Gyula, cofetari.

Julius Seidl

prima fabrică de mașini și fierării în Vârșei

recomandă fabricatele sale:

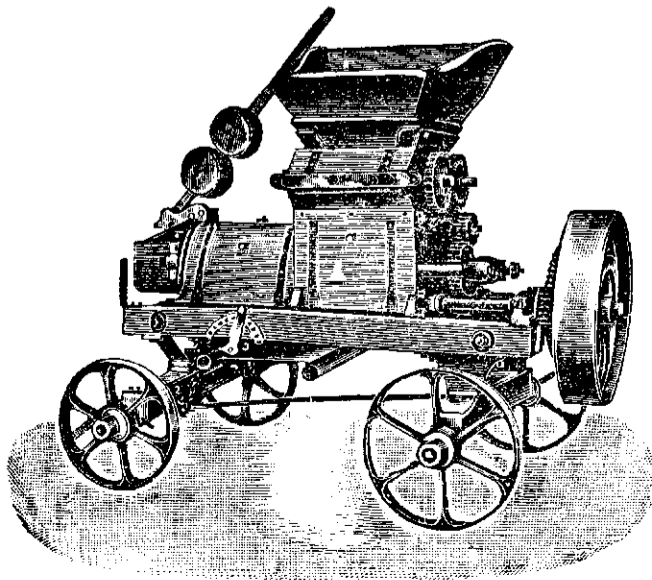
Pompe pentru fântâni, pompe pentru apă, vinuri și oțet.

Pompe pentru locomotive, cazane și mașini de aburi.

Armatură, bănci rotative, drege și alte mașini și unelte.

Pe urmă avem:

strugitori de porumb și de struguri, prese de vinuri pentru a fi puse în lucrare cu mâna sau cu puteri de mașini.

Primește sfredeli în pământ și fac fântâni și produc toate mașinile de sfredelit necesare.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDÜS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad
ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călătorie, cosmeticiuri franțuzești și englezești.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare precum și pentru colonii de motoare etc.

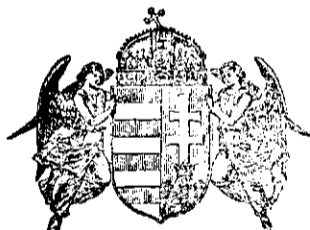
REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

TURNĂTORIA

DE CLOPOTE

Fabrica de scaune de fer pentru clopote - - alui

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate CLOPOTELE GĂURITE de dînsul inventate, și premiate în mai multe rinduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător — pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis

